"ישיבישע בלאט"

"שאלות" ו"מראי מקומות" על ה"דף – היומי"

שבת נג.

תוד"ה והוא שקשורה לו מער"ש, ויל"ע בפירושם הראשון מה הוסיפו על רש"י? עי' מהרש"א, ועי' שעה"צ שה' כא' ופרמ"ג שה' ה' (מה הנ"מ בין ב' תירוצי התוס'), וע"ע רא"ש שהביא טעם מהירושלמי, עי' קרן אורה, א"ר שה' סק"ו, עי' רשב"א ועי' ראש יוסף, ועי' פמ"מ ושנות אליהו.

תוד"ה אילימא, באור דברי התוס': עי' מהרש"א ועי' פנ"י.

ולא באוכף אע"פ שקשורה לו מער"ש, והטעם שנאסר יותר: עי' ר"ן, ועי' מ"ב שה' כח'

מהו ליתן מרדעת, בבאור הספק: עי' רש"י, ועי' רעק"א ראש יוסף ורש"ש בבאור דבריו, ע"ע פמ"ג א"א סק"ג, ע"ע תוד"ה מהו, ועי' מג"א שה' ג' וקרן אורה, ע"ע ברא"ש איך יתפרש הספק כאן לדעת הירושלמי דכל האיסור במרדע הוא משום דקמשתמש בבע"ח, וע"ע לבושי שרד על הט"ז סק"ו.

השתא ליטול אמרת לא להניח מבעיא, עי' פרש"י וקשה הא ודאי אוכף חמור מטרסקל? עי' ריטב"א ור"ן ועי' שפת אמת.

והיינו דאמרי אינשי חמרא אפילו בתקופת תמוז קרירא ליה, ולמסקנא מה הותר בחמור יתר על שאר בעלי חיים? עי' טוש"ע שה' ח' עי"ש באור הגר"א ותהילה לדוד ובבאור הלכה. (ועי' בית מאיר).

ולא עיזים בכיס שבדדיהן, עי' פרש"י, ולפי' השני קשה דהוי שמירת גופו ולא לא ייצאו? עי' מ"ב שה' סקכ"ד, ובהמשך גבי זנב שועל עי' לבושי שרד סעיף יא'.

ופוקקין וכו', עי' פרש"י הטעם, וקשה הא אינו קול של שיר? עי' מג"א שה' ה' לבושי שרד וע"ע ר"ן וריטב"א.

ובשליא המדולדלת בה, וקשה למ"ד עובר לאו ירך אמו ובברה אדומה הוי משאוי (עי' פרה ב' א' ברע"ב), איך אשה (ופרה) מעוברת תהיה רשאית לצאת לרחוב בשבת? עי' חלקת יואב קבא דקושיתא ו' ושם בקבא דניחותא.

במה בהמה פרק חמישי שבת נג

שבת נג:

אין אדם אית ליה מזלא וכו', והאם קמיע המומחה לאדם מהני לבהמה? עי' ריטב"א, ועי' מהרש"א שאם מהני מה הקושיא מהו 'חומר בהמה מאדם', ועי' פנ"י ושפת אמת.

בהמה שאחזה דם וכו', באיזה אופן איירי? עי' באור הלכה שלב'.

ולבהמה מי גזרינן, והקשה רעק"א מה השייכות בין גזירת שחיקת סממנין שהוא איסור מה"ת לאיסור תחומין שהוא דרבנן? עי' ריטב"א, מצפה איתן, הגהות הרא"מ והגהות החת"ס בסוף הגמרא, ועי' מה שביארו בהמשך הגמרא.
והאם יש איסור בנתינת תרופה לבהמה? עי' רא"ש, ועי' טוש"ע שלב', ועי' משב"ז סק"ג

תוד"ה כגון, וקשה למה לא נפסק חילוק זה שכתבו התוס' בשו"ע שו' ב'? עי"ש מג"א א" ר ורעק"א.

האם יש דין שביתת בהמתו באיסור תחומין? עי' כאן ברש"י ובר"ן, עי' רמ"א סוף שה' ומג"א שם, שעה"צ, דרכי משה ורעק"א.

ורבי יאשיה מתיר, וי"ג מיקל, עי' רשב"א ור"ן, ועי' שלטי גיבורים כד: בדפי הרי"ף אות ד', ועי' בריטב"א ושפת אמת.

רש"י ד"ה ליחלב, פי' דנשיאת החלב שנוטף הוי משאוי, ומה ששינה ממה שפי' במשנה? עי' מהרש"א, ומהר"ם, **ועל קושית התוס' דלכו"ע משוי אסור?** עי' פנ"י.

אמר רב יוסף וכו', א"ל אביי וכו', ועי' בגר"א דלא נחלקו, עי' ביעב"ץ, ועי' ביאורי הגר"ח מוולאז'ין **למה יש מקומות ששבחו חז"ל למי שנעשה לו נס שלא כדרך הטבע.**

כמה גרוע וכו', הטעם דהוי גריעותא: עי'רש"י ומהרש"א, ועי' תוס' ישנים מה שהקשה ממרדכי דנעשה לו נס כזה, עי' בן יהוידע ועי' מכתב מאליהו ח"א עמ' 178 ו-201

תותרי, עי' פי' הרי"ף והרמב"ם שבת כ' יב', ועי' השגת הראב"ד שם דהרי דברים שהם לנוי אסור לצאת בהם? עי' אור שמח, ועי' עוד פי' בקרבן נתנאל אות כ'.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'
לתגובות הערות והארות ולקבלת הדף בדוא"ל מידי יום ניתן לפנות ל-
7652935@gmail.com או בין הסדרים למספר - 0527652935

כגון תנאי היא • רב יהודה יליף שפיר דתנאי היא אלא דגיסתא ליה לאוקמי תרי סתמי דברייתא אליבא דחד תנא :

כאן ליכם כאן ליחלב • פי' בקונטר ליחלב שיקבלו כיסים לת סחלב וקבה הוא והיו מצוי הוא ולכיש חייב דהויא מלאכה הצריכה לגופה ופי' ס"ר פור"ם ליחלב לשמור החלב בדדיהן אלא יוזב לאדון ומרי ס"ק דהוי כמו רחלים בכוונת החסכי ליה מלבוס לקח על פי שיטו עצוי לעוכך עמון אלא לשמור הלמר ור"י פירש דבין ליכם וכין ליחלב תרוייהו עבדי להו כדי שלא יסרמו בדיהן כדאמרינן בסמוך וליכם כמון שיטו חפן בחלב שרי לפי שמהדקו וליכה לחיתם דימלא כפיל ותחי לתחויי אבל ליחלב שאינו רוצה שיחיכשו אינו מיהדק אוכל לחימר דימלא נפיל ותחי לתחויי :

שקושרין לה כעבד זכרונן כו' • ולשון לכוכין הוי אלא לקרבן כמו ובכל תבואתי תקרבו (חיוב לד) וכמוהו הרבה :

ממאי מדקתני סיפא • דפי הוי ליה לתחויי בכולות הוי ממש כפיון זה אלא מקום דשמוזות הוי כרישא :

עד

שלו ר"נ בר יצחק אמר שחיקת סממנין גופה תנאי היא דתני' בהמה שאבלה כרשינין לא יריצנה בחצר בשביל שתתרפה ורבי *אושעיא מתיר דרש רבא הלכה כרבי *אושעיא:אמר מר לא יצא הזב בכיס שלו ולא עזים בכיס שבדדיהן והתניא יוצאות עזים בכיס שבדדיהן אמר רב יהודה לא קשיא הא דמיהדק הא דלא מיהדק רב יוסף אמר *תנאי שקלת מעלבא תנאי היא דתנן העזים יוצאות צרורות רבי יוסי אומר בכלן חייב מן הדרזולות הבבונות ר' יהודה אומר עזים יוצאות צרורות ליבש אבל לא ליחלב ואיבעית אימא הא והא ר' יהודה ולא קשיא "כאן ליבש כאן ליחלב תניא אמר ר' יהודה מעשה בעזים בית אנטוכיא שהיו דדיהן נסין ועשו להן כיסין כדי שלא יסרטו דדיהן: ת"ר מעשה בארוד שמתה אשתו והניחה בן לינק ולא היה לו שכר מניקה ליתן ונעשה לו נס ונפתחו לו דדין כשני דדי אשה והניק את בנו אמר רב יוסף בא וראה כמה גדול אדם זה שנעשה לו נס כזה א"ל אביי אדרבה כמה *גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית אמר רב יהודה בא וראה כמה קשים מזונותיו של אדם שנשתנו עליו סדרי בראשית אמר רב נחמן תדע דמהרהריש ניסא ולא אברו מזוני : ת"ר מעשה באדם אחד שנשא אשה גידמת ולא הביר בה עד יום מותה אמר *רב בא וראה כמה צנועה אשה זו שלא הביר בה בעלה אמר לו רבי חייא זו דרכה בכך אלא כמה צנוע אדם זה שלא הביר באשתו : 'זכרים יוצאין לבובין : מאי לבובין מתני' מאי משמע דהאי לישנא דקרובי הוא דכתיב °לבבתני ארותי כלה עולא אמר עור שקושרין להם כנגד לבם כדי שלא יפלו עליהן זאבים ואבים אזכרים נפלי אגקבות לא נפלי משום דמסגו בריש עדרא וזאבין בריש עדרא נפלי בסוף עדרא לא נפלי אלא משום דשכני ובנקבות ליכא שכני ותו מי ידעי בין הני להני אלא משום דזקפי חוטמייהו ומסגו כי דזו רב נחמן בר יצחק אמר עור שקושרין להן תרת זכרותן כדי שלא יעלו על הנקבות מאאי מדקתני סיפא 'והרחלים יוצאות שרחוות מאי שרחוות שאוהרות האליה שלהן למעלה כדי שיעלו עליהן זכרים רישא כדי שלא יעלו על הנקבות וסיפא כדי שיעלו עליהן זכרים מאי משמע דהאי שרחוות לישנא דגלויי הוא דכתיב °והנה אשה לקראתו

שית

מזוני • ותון גם זה רגיל שיכרתו מזונות לגדיקים כביתם שיעמלו חיטין גדולין כאלוקתיהן: **גידמת** • ידה קטועה: **זו דרכה בכך** • לכסות כל לשה עצמה וכ"ש זו שהיתה עריכה לבך: **תוכרי** • קופליא שמתכרין לותם בקצר כעצים שכיס שלא יכרתו: **לבבתני** • קרבתני לאגף מחמת טוי מעשיך: דרך אלכוס לאחוז בהמה בלבה: **תנקבות לא נפלי** • בתמיה: **דמסגי** • מהלכין: **כסוף עדרא לא נפלי** • בתמיה: **כי דזו** • מכיונין כאן וכאן לעיכך מתקנאין בהם כסבטרים ברוחים לאלהם בהם: **אליס** • זאב שלהן קוברים כלפי גבן שלא יכסה ערוותן:

שית

דומיא דקמיע • משום חולי : **וסא אגן תנן** • גבי אדם לקמן בפ' בהמה לשה (דף סו):**סא מומחה שפיר דמי** • מאי שנא בהמה מאדם: **מוליה** • מלאך שלו ומליץ עליו : **לי פכי** • דבהמה נמי נפקא בקמיע המומחה לבהמה : **מאי זה מומר** • אדם נמי לא נפקא אלא בקמיע מומחה לאדם : **סמגנל קאי** • וזה חומר דקמיע ולא בהמה כמגל שברגליה : **פכין** • שמן : **ופרכסין** • גלגי מכה : **ומשום צער** • [ואפילו] הכי לבהמה לא וקשיא כין לרב כין לשמואל דאמרי במרדעת : **לא דגמר מכם** • שגתרפאה המכה וסיכה ופירכוס משום תפטנג ולרב ולאי קשיא והכיא מתניתא קמייתא דאוקמ' נמי קשיא ליה דעכי נמי דלגיכה ליכא צער תפטנג מיהא הוא אלא רב תנא הוא ופליג : **שלמוס דם** • תמפחדו"ל : **אין מעמידין כו'** • אלמא אפילו צער נמי אסור : **גזירה משום שחיקה סממנים** • כמדלי דרפואה גזר רבנן דלא שריא משום רפואה אחי למיסרי שחיקת סממנים והוא איסורא דאוריתא דהוי עוקר : **אין מיקר לבהמה** . אין דרך להקר בהמה הלכך מולי עלמא ידעי דלרפואה קמיכין ואחי למיסרי שחיקת סממנים : **ומי גזרינן** • במקום פסידא כי הלי גזרא : **מון לפסוס** • קס"ד מון לתחום שלו היתה עומדת בהמה : **שפיר מסוס שלם מוכלעם כמוך מסוס שלו** • דחון לתחום דקאי מון לתחום שלה שבהמה המסורה לרשות המיוחד הרי היא כרגלי הרופה וזה הקורא לה בעליה ויכול לילך כגון שהוא שבת קרוב לאותו מקום ואפילו הכי לא יביאנה ממקום בדיוו הוא ויהיו יולאה מון לתחומה אין לה אלא ד' אמות ומיהו קורא לה והיא באה דלא הוזהר הוא על תחום בהמתו ובלבד שלא יביאנה ממקום בדיוו : **מנגלי פיא** • דאיכא דלא גזר שחר רפואות אמו שחיקת סממנין: **שאכלה כרשינין** הרבה ושל ידי אכילה מרובה אחזה חולי שקורין מיגיוזא"ל ואריכה להתאכל ולהוציא רעי ומרגיל : **כדי שפסרפס** • גרסינן הכא לשון ריפוי שיהיו מרעיה רפויים בשילשול ומזיאיה רעי : **לא ירגנה** • גזירה בכל רפואה אמו שחיקת סממנין : **דמיסדק** • דליכא למיתם דימלא כפיל ותחי לתחויי : **הנגי שקלת מעלבא** • אוכדת כולם שאין אלה מוצא הנגים שנתלקן בכך דאוקי הכך תרתי מתניתי' [פ"י]

ובבהמה רבה על שמון ויסי לאמון לת הרפסה שנפתחו למרדכי שני דדים כדדי אלה: ליכא למיסדק הכי דבכי קאמר כשאינו רלא ס"ל שכר מניקה ומרדכי ס"ל שכר לף לא מי מוצא מניקה [פ"י]

גלוין השים גמ' ובבהמה מי נגיעין ובהמות. קל דלמא משום שחיקת סממנים. גזרי' לבל בתחומין דרבנן לא :

ספורת השים

דומיא דקמיע • משום חולי : **וסא אגן תנן** • גבי אדם לקמן בפ' בהמה לשה (דף סו):**סא מומחה שפיר דמי** • מאי שנא בהמה מאדם: **מוליה** • מלאך שלו ומליץ עליו : **לי פכי** • דבהמה נמי נפקא בקמיע המומחה לבהמה : **מאי זה מומר** • אדם נמי לא נפקא אלא בקמיע מומחה לאדם : **סמגנל קאי** • וזה חומר דקמיע ולא בהמה כמגל שברגליה : **פכין** • שמן : **ופרכסין** • גלגי מכה : **ומשום צער** • [ואפילו] הכי לבהמה לא וקשיא כין לרב כין לשמואל דאמרי במרדעת : **לא דגמר מכם** • שגתרפאה המכה וסיכה ופירכוס משום תפטנג ולרב ולאי קשיא והכיא מתניתא קמייתא דאוקמ' נמי דלגיכה ליכא צער תפטנג מיהא הוא אלא רב תנא הוא ופליג : **שלמוס דם** • תמפחדו"ל : **אין מעמידין כו'** • אלמא אפילו צער נמי אסור : **גזירה משום שחיקה סממנים** • כמדלי דרפואה גזר רבנן דלא שריא משום רפואה אחי למיסרי שחיקת סממנים והוא איסורא דאוריתא דהוי עוקר : **אין מיקר לבהמה** . אין דרך להקר בהמה הלכך מולי עלמא ידעי דלרפואה קמיכין ואחי למיסרי שחיקת סממנים : **ומי גזרינן** • במקום פסידא כי הלי גזרא : **מון לפסוס** • קס"ד מון לתחום שלו היתה עומדת בהמה : **שפיר מסוס שלם מוכלעם כמוך מסוס שלו** • דחון לתחום דקאי מון לתחום שלה שבהמה המסורה לרשות המיוחד הרי היא כרגלי הרופה וזה הקורא לה בעליה ויכול לילך כגון שהוא שבת קרוב לאותו מקום ואפילו הכי לא יביאנה ממקום בדיוו הוא ויהיו יולאה מון לתחומה אין לה אלא ד' אמות ומיהו קורא לה והיא באה דלא הוזהר הוא על תחום בהמתו ובלבד שלא יביאנה ממקום בדיוו : **מנגלי פיא** • דאיכא דלא גזר שחר רפואות אמו שחיקת סממנין: **שאכלה כרשינין** הרבה ושל ידי אכילה מרובה אחזה חולי שקורין מיגיוזא"ל ואריכה להתאכל ולהוציא רעי ומרגיל : **כדי שפסרפס** • גרסינן הכא לשון ריפוי שיהיו מרעיה רפויים בשילשול ומזיאיה רעי : **לא ירגנה** • גזירה בכל רפואה אמו שחיקת סממנין : **דמיסדק** • דליכא למיתם דימלא כפיל ותחי לתחויי : **הנגי שקלת מעלבא** • אוכדת כולם שאין אלה מוצא הנגים שנתלקן בכך דאוקי הכך תרתי מתניתי' [פ"י]

ובבהמה רבה על שמון ויסי לאמון לת הרפסה שנפתחו למרדכי שני דדים כדדי אלה: ליכא למיסדק הכי דבכי קאמר כשאינו רלא ס"ל שכר מניקה ומרדכי ס"ל שכר לף לא מי מוצא מניקה [פ"י]

גלוין השים גמ' ובבהמה מי נגיעין ובהמות. קל דלמא משום שחיקת סממנים. גזרי' לבל בתחומין דרבנן לא :

עין משפט נר מצוה

כז א מ"ר פ"ב מהל' שבת הל' ל' סמג לאוין סה טור"ע א"ח סי' שכח סעיף כב ושי' שלב סעיף ב :

כח ר מ"ר ושמג סה טו"ע א"ח סי' שלב סעיף ג הסעיף ד : ל ה ו ז מ"ר פ"ב מהל' שבת הל' יב סמג סה טו"ע א"ח סי' שה סעיף ו :

רבינו חננאל

ובקרשינין : **תניא** אדם שאוהו דם מעמידין אותו בסים ב ש ב ר ל לרפאותו . ס"ם מומם הראה במחקר . אבל בהמה שאוהה דם אין מעמידין אותה בסים כו' . אמר עולא בהמה נזירה משום שחיקת סממנים . ושחיקת סממנים תנאי היא . דתניא בהמה שאכלה כרשינין ארוכה אין מרוצין אותה בחצר בשביל לרפאותה . ור' יאושיה מיקל . ותלמודא כוותיה דרבש רבא הלכתא כר' יאושיה. והא דר' יאושיה מסייעא לשמואל. מעשה שנעשה גם ונפתחו שני דדין כשני דדי אשה כו' ר' יוי שהיתה נידמת ויתגן (נע"ז דף כט:) באשורי : תנאה ותורות לבובין . ת"ר (סם דף לב.) ארוחו עור לבוב . כל שהוא קרוע כנגד הלב . (קרורה) [וקרורה] כמו ארובה כו' . שחוטות מלשון שית שנה :

פו' תיתרי . סמרסופרי של רקמה ושל מיטי שעשיעין על הבהמה ליאותה . עולא אמר שר שמעמידין לתן כנגד לבן שלא יפלו עליהן זאבים . משום דפסנו כו' רחו . ופסחבא כוותיה לאגף מחמת טוי מעשיך : דרך אלכוס לאחוז בהמה בלבה : **תנקבות לא נפלי** • בתמיה : **דמסגי** • מהלכין : **כסוף עדרא לא נפלי** • בתמיה : **כי דזו** • מכיונין כאן וכאן לעיכך מתקנאין בהם כסבטרים ברוחים לאלהם בהם : **אליס** • זאב שלהן קוברים כלפי גבן שלא יכסה ערוותן :

[ג"ל כ"ב]

[ג"ל כ"ב]

[ג"ל יאשיה]

[ג"ל יאשיה]

[פירוש לה: מסמים מה: ליפס יפ. מעמדרין מפ.]

[ג"ל רבי]

[ג"ל יאשיה וכ"ל כ"ר והרא"ם וכן מעמיקו חוסי פ"ק י : ד"ס ופ"ו]

[ג"ל יאשיה וכ"ל כ"ר והרא"ם וכן מעמיקו חוסי פ"ק י : ד"ס ופ"ו]

[ניצי סמרוך ופפרכין פי' מגרדין]

[ליפס יפ]

[לקמן קמ"ב. ושמע' פ"ח]

[לקמן מ.]